

Handel zagraniczny w I półroczu 2016 Statystyka międzynarodowa 2015 r.

W uzupełnieniu danych o wynikach gospodarczych I półroczu 2016 r., jakie prezentowaliśmy pod tą winiętą, w kilku poprzednich miesięcznych edycjach Chemika, przedstawiamy obecnie najważniejsze informacje dotyczące obrotów towarowych międzynarodowych Polski w tym samym okresie, ze szczególnym uwzględnieniem handlu chemikaliami. Eksport polski ogółem w tym czasie wyniósł 90,5 mld EUR i był wyższy od porównywalnego okresu roku ubiegłego o 2,1%; import w tym samym czasie osiągnął 86,3 mld EUR będąc mniejszy od ubiegłorocznego o 0,2%. Saldo HZ Polski w omawianym okresie było dodatnie (drugi kolejny rok, podczas gdy w poprzednich latach było stale ujemne) i wyniosło 4.196,6 mln EUR, tj. o blisko 92% większe od dodatniego salda w I ptr 2015 r.

W ujęciu kontynentalnym nasze obroty były najwyższe z krajami europejskimi (88,0% eksportu i 70,8% importu, w tym w ramach UE odpowiednio 79,9% oraz 61,5%); na drugim miejscu uplasowała się wymiana z krajami azjatyckimi (odpowiednio 6,0% i 22,5%). Z podziału na kraje wynika, że naszym największym partnerem w obrotach są, od wielu już lat, Niemcy (odpowiednio 27,2 i 23,5%) – skierowaliśmy tam towary o łącznej wartości 24,6 mld EUR; nasz przywóz z tego kraju wyniósł 20,3 mld EUR. Kolejnymi krajami, pod względem wielkości eksportu, były Republika Czeska (6,7%) i W. Brytania (6,5%); w zakresie zaś importu były kolejno Chiny

(11,8%), Rosja (5,8) oraz Włochy (5,3%). Na zakończenie przeglądu krajów – naszych największych partnerów handlowych, warto odnotować, że największe saldo dodatnie w obrotach osiągnęliśmy w omawianym półroczu z Niemcami (4,3 mld EUR), W. Brytanią (3,6 mld) oraz Republiką Czeską (2,9 mld EUR). Salda ujemne, najwyższe w wartościach bezwzględnych, przyniosły nam wymiany handlowe z Chinami (- 9,4 mld EUR), Rosją (- 2,5 mld) oraz Republiką Korei (- 1,3 mld EUR).

Klasyfikując nasze obroty towarowe w I ptr 2016 r. wg branż towarowych, największymi eksporterami były: przemysł elektromaszynowy (41,2%), chemiczny (14,0%) oraz rolno-spożywczy (12,8%). Największy przywóz zrealizowaliśmy w tym okresie w branżach: elektromaszynowej (39,2%), chemicznej (18,4%) oraz metalurgicznej (10,7%). W tym krótkim przeglądzie branż warto odnotować, że największe dodatnie saldo w obrotach HZ osiągnęły: wyroby różne (4,2 mld EUR), elektromaszynowe (3,5 mld EUR) oraz rolno-spożywcze (3,4 mld EUR); największe zaś saldo ujemne zajęły wyroby przemysłu chemicznego (-3,3 mld EUR), produkty mineralne (- 2,9 mld EUR – import ropy i gazu) oraz wyroby przemysłu lekkiego (- 1,3 mld EUR) – jako jedyne z ujemnymi saldami.

Bardziej szczegółowe dane liczbowe dotyczące naszego handlu zagranicznego chemikaliami prezentujemy w Tablicy I

Tablica I

Handel zagraniczny chemikaliami w I półroczu 2016 r.

Grupa wyrobów	EKSPORT		IMPORT		SALDO	
	mln EUR	I ptr 2015 = 100	mln EUR	I ptr 2015 = 100	mln EUR	I ptr 2015 = 100
Obroty kraju	90.462,8	102,1	86.266,3	99,8	4.196,6	191,9
Chemikalia ogółem	12.625,8	105,7	15.914,8	106,6	- 3.289,0	101,3
<i>Udział „Chemii” w obrotach kraju, %</i>	<i>14,0</i>	<i>x</i>	<i>18,4</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
Chemia gospodarcza	790,7	108,6	497,5	107,9	293,2	109,9
Chemikalia nieorganiczne	366,5	99,4	498,7	95,9	- 132,2	87,2
Chemikalia organiczne	638,6	102,3	1.584,1	92,4	- 945,4	86,7
Chemikalia różne	811,3	119,8	1.439,3	101,5	- 628,0	84,8
Farby, barwniki, garbniki	406,6	108,1	747,6	104,6	- 341,0	100,8
Farmaceutyki	1.395,9	100,9	2.383,4	107,3	- 987,5	117,8
Fotochemikalia	15,7	107,4	66,0	109,8	- 50,4	110,5
Kauczuki i wyroby	2.098,1	102,0	1.555,8	105,6	542,4	92,9
Kleje, enzymy, białka	96,4	107,8	279,4	111,1	- 183,0	113,0
Kosmetyki, półprodukty	1.262,0	111,6	974,0	114,8	288,0	101,9
Materiały pirotechniczne	20,8	107,3	17,3	84,8	3,4	w I ptr '15 saldo ujemne
Nawozy	321,8	80,0	393,3	102,8	- 71,5	w I ptr '15 saldo dodatnie
Tworzywa i wyroby	4.401,4	107,6	5.478,3	107,0	- 1.077,0	104,4

Zródło: Ministerstwo Rozwoju 2016

W wyniku pobieżnej analizy danych zawartych w Tablicy I warto odnotować:

- W zakresie eksportu, nasze największe pozycje, to tworzywa sztuczne i wyroby, kauczuk i wyroby z gumy (głównie opony) oraz farmaceutyki. W dziedzinie importu najczęściej (wartościowo) sprowadzamy: tworzywa i wyrobów z nich, farmaceutyków oraz chemikaliów organicznych.

- Na 13 pozycji klasyfikacji chemikaliów wg ich branżowości, tylko w czterech udało nam się osiągnąć dodatnie saldo w obrotach; największe w kauczuku i wyrobach oraz w artykułach chemii gospodarczej. Niestety w większości, pozostałych 9., saldo w obrotach mamy ujemne – największe w tworzywach i wyrobach oraz w farmaceutykach.

- Poziom sald (obydwu znaków), dla poszczególnych branż, utrzymuje się, w ostatnim roku, na ogół na jednostajnym poziomie. W wynikach HZ I półrocza br. warto jednak odnotować znaczący spadek ujemnych sald w obrotach chemikaliami nieorganicznymi, organicznymi i różnymi oraz znaczący wzrost ujemnego salda w obrotach farmaceutykami. Szczególny niepokój budzi fakt uzyskania w omawianym okresie ujemnego salda w obrotach nawozami, gdy w tym samym okresie roku poprzedniego oraz w wielu minionych wcześniejszych latach posiadaliśmy znaczne dodatnie nadwyżki w tym tradycyjnym, znaczącym wyrobie, polskiego przemysłu chemicznego.

Główny Urząd Statystyczny opublikował niedawno opracowanie pt. „Sytuacja makroekonomiczna w Polsce na tle procesów w gospodarce światowej w 2015 r.” Z interesującego materiału wybraliśmy dla naszych Czytelników szereg informacji, które w skrócie prezentujemy poniżej. Przytaczamy głównie dane dotyczące sytuacji międzynarodowej, bowiem informacje tego typu nt. sytuacji krajowej niejednokrotnie prezentowaliśmy pod tą winietą, w poprzednich miesiącach:

- Gospodarka światowa w minionym roku, mierzona rocznym wzrostem PKB (produktu krajowego brutto) wobec roku poprzedniego, rozwijała się w tempie 3,1% – było to o 0,3 pkt.% wolniej niż w roku poprzednim (3,4%). Tempo to było jednak dość nierównomierne w poszczególnych najważniejszych gospodarczych regionach świata. Znacząco poprawiła się sytuacja w Unii Europejskiej (zmiana wskaźnika wzrostu PKB z 0,9 w 2014 r. do 1,6% w minionym roku); określoną stabilność wykazała gospodarka USA – od lat wskaźnik wzrostu PKB powyżej 2%; natomiast w Chinach, mimo nadal wysokiego wskaźnika wzrostu PKB, jego poziom od kilku lat

obniża się (9,5% w 2011 r.) do 6,9% w 2015 r. Znaczącą recesję gospodarczą odnotowano w minionym roku w Brazylii i Rosji. Bardziej szczegółowe dane dotyczące uzyskanych wskaźników zmian w świecie, regionach i wybranych krajach, w latach 2011–2015, zaprezentowano w Tablicy 2.

Tablica 2

Wskaźniki i zmiany PKB w świecie i wybranych krajach w latach 2011–2015

Region	Zmiana PKB (rok do poprzedniego roku) % w latach		
	2011	2013	2015
ŚWIAT	4,2	3,3	3,1
KRAJE ROZWIINIĘTE:	1,7	1,2	1,9
- USA	1,6	1,5	2,4
- Japonia	- 0,5	1,4	0,5
- UE strefa euro	1,6	- 0,3	1,6
KRAJE ROZWIJAJĄCE SIĘ	6,3	4,9	4,0
Europa Środkowa i Wschodnia	5,4	2,8	3,5
Azja:	7,8	6,9	6,6
- Chiny	9,5	7,7	6,9
- Indie	6,6	6,6	7,3
Ameryka Łacińska:	4,9	3,0	- 0,1
- Brazylia	3,9	3,0	- 3,8
- Meksyk	4,0	1,3	2,5
Wspólnota Niepodległych Państw:	4,8	2,1	- 2,8
- Rosja	4,3	1,3	- 3,7
Bliski Wschód i Afryka Płn	4,6	2,1	2,3
Afryka Subsaharyjska:	5,0	5,2	3,4
- RPA	3,2	2,2	1,3

Źródło: GUS 2016

Tablica 3

Wybrane dane dotyczące krajów unii europejskiej

Kraj	Wzrost (regres) gospodarczy kraju w latach 2007–2015 Zmiana PKB w w/w latach, %	Zatrudnienie ogółem w kraju w 2015 r. Zmiana w latach 2011–2015		Bezrobotni w kraju w 2015r. Zmiana w latach 2011–2015		Dynamika wartości produkcji chemikaliów wobec poprzedniego miesiąca, %	
		Liczba pracujących w 2015 r. mln osób	Rok 2011 = 100	Liczba bezrobotnych w 2015 r. tys. osób	Rok 2011 = 100	XII 2015	VI 2016
Unia Europejska	0,9	215,0	101,4	22.872	98,9	0,3	- 1,9
Austria	3,9	4,1	102,5	252	123,9	2,5	3,8
Belgia	4,4	4,5	100,0	422	121,6	- 8,6	- 5,2
Bułgaria	6,0	3,0	103,4	305	81,1	- 8,7	- 5,8
Chorwacja	- 10,6	1,6	100,0	309	120,3	b.d.	b.d.
Cypr	- 7,5	0,4	100,0	63	185,3	b.d.	b.d.
Czechy	2,5	4,9	102,1	268	76,4	- 14,1	- 13,4
Dania	- 2,2	2,7	103,8	181	81,9	6,0	- 1,4
Estonia	- 2,2	0,6	100,0	42	49,4	- 20,7	- 32,5
Finlandia	- 5,2	2,4	100,0	252	121,5	b.d.	b.d.
Francja	2,7	26,1	b.d.	3.047	114,3	3,2	- 3,6
Grecja	- 26,0	3,5	87,5	1.197	135,7	9,6	4,6
Hiszpania	- 6,2	17,7	96,7	5.056	100,9	3,9	- 2,2
Holandia	1,0	8,1	98,8	614	141,5	6,3	0,7
Irlandia	1,6	1,9	105,6	204	64,4	- 22,8	- 20,8
Litwa	4,4	1,3	108,3	134	58,8	- 3,2	- 2,7
Luksemburg	9,4	0,3	150,0	18	163,6	b.d.	b.d.
Łotwa	- 7,5	0,9	112,5	98	58,7	- 0,6	2,8
Malta	18,1	0,2	100,0	11	100,0	b.d.	b.d.
Niemcy	5,4	39,2	103,2	1.950	81,3	- 1,4	- 1,3
POLSKA	23,9	15,8	103,3	1.304	78,6	6,4	6,5
Portugalia	- 6,8	4,3	95,6	648	94,2	10,8	- 7,3
Rumunia	8,4	8,2	101,2	624	94,7	- 22,2	- 10,1
Słowacja	14,0	2,4	104,6	314	86,5	b.d.	b.d.
Słowenia	- 3,8	0,9	100,0	90	108,4	b.d.	b.d.
Szwecja	5,9	4,7	104,4	387	99,2	b.d.	b.d.
W. Brytania	4,9	29,9	105,3	1.741	68,0	3,0	- 4,0
Węgry	0,4	4,2	113,5	308	66,1	- 5,3	- 1,8
Włochy	- 8,9	22,0	99,1	3.032	147,1	1,1	0,8

Źródło: GUS 2016 r.

- Istotnym czynnikiem rzutującym na gospodarczo-finansową sytuację wielu krajów świata była i jest zmieniająca się, najczęściej spadająca, cena ropy naftowej, aktualnie, do poziomu nienotowanego od 2009 r. W omawianym 2015 r., spadały ceny nie tylko ropy – w tym jednym roku również ceny rudy żelaza obniżyły się o 18,6% (w 2014 r. spadek wyniósł 15,7%), a węgla kamiennego aż o 43,0% (rok wcześniej o 28,5%).
- W skali światowej poprawiła się w minionym roku sytuacja zatrudnieniowa. Globalna liczba pracujących zwiększyła się o 1,35%. W samej UE liczba pracujących w 2015 r. wzrosła do 215 mln osób, będąc większą od roku poprzedniego o 1,35%. Liczba pracujących wzrosła w minionym roku w 24 z 28 państw UE; spadek zatrudnienia odnotowano jedynie w Finlandii, Francji, Rumunii i na Cyprze. W całej Unii, w minionym roku spadła natomiast liczba bezrobotnych z 24.802 do 22.872 tys. osób, tj. aż o 7,8%.
- Tempo wzrostu wolumenu światowego handlu międzynarodowego wyniosło w minionym roku 2,8% i było niższe od roku poprzedniego, w którym osiągnięto 3,5%. Tempo ub. roku było nierównomierne w półroczach – w pierwszym odnotowano określone jego załamanie; natomiast wyraźny wzrost nastąpił w II półroczu 2015 r. W minionych latach odnotowano m.in. spadki w handlu zagranicznym grupy krajów zaliczanych do Wspólnoty Niepodległych Państw (głównie Rosji) – eksport obniżył się o 6,6%, a import o 22,9%.

W tym samym opracowaniu GUS, o którym mowa wcześniej, dokonano tabelarycznego zestawienia danych dotyczących sytuacji gospodarczo-społecznej poszczególnych krajów Unii Europejskiej w 2015 r. Większość z nich, korzystając z wcześniejszych źródeł, przedstawiliśmy w naszej informacji statystycznej w czerwcowym numerze Chemika. W Tablicy 3 prezentujemy zbiór pozostałych wybranych danych dotyczących krajów UE w zakresie m.in.: dynamiki zmian wypracowanego PKB w latach 2007–2015; liczby zatrudnionych i bezrobotnych w skali kraju i ich zmian w latach 2011–2015 oraz dynamiki produkcji chemikaliów w ujęciu miesięcznym (brak dostępnych danych w skali roku)

Przeglądając dane statystyczne zawarte w Tablicy 3 warto odnotować:

- Wśród wszystkich krajów UE, Polska w latach 2007–2015 uzyskała najwyższy wskaźnik wzrostu PKB – 23,9%; największy regres gospodarczy wystąpił w tym czasie w Grecji – spadek PKB o 26,0%.
- Pod względem wielkości liczby pracujących, Polska uplasowała się w 2015 r., w krajach UE, na 5. miejscu, tuż za Hiszpanią; na takim samym miejscu, ale za W. Brytanią, pod względem liczby bezrobotnych.
- W zakresie dynamiki zmian wielkości bezrobocia w krajach UE, ostatnie lata (2011–2015) przyniosły zróżnicowane sytuacje. W tym okresie w 12. krajach bezrobocie zwiększyło się; najbardziej na Cyprze (o 85,3%); natomiast w 15. sytuacja uległa poprawie – najbardziej w Estonii (spadek o 50,6%); w jednym kraju (Malta) nie uległo zmianie.
- Dość zróżnicowanie kształtowała się w ostatnich miesiącach dynamika zmian wartości produkcji chemikaliów w krajach UE. Wśród 20. krajów, dla których podano dane dotyczące końca 2015 r. i I płr 2016, na ogół produkcja była, w mniejszym lub większym stopniu, stabilna, poza trzema krajami: Estonią, Irlandią i Rumunią, w których nastąpiło znaczące obniżenie wartości produkcji.

Jerzy Paprocki

XLV Ogólnopolska Szkoła Chemii

„Chemia na fali”

Rozewie, 10–14 listopada 2016

ASSChem, czyli Akademickie Stowarzyszenie Studentów Chemii, jest organizacją zrzeszającą młodych, zaangażowanych w naukę oraz posiadających chęci poznawania, doświadczania studentów. Jesienią tego roku organizacja ta obchodzi 22-lecie swojej działalności. Założenie ASSChemu miało na celu zintegrowanie Kół Naukowych Studentów Chemii uczelni wyższych, współpracę pomiędzy nimi, wymianę doświadczeń oraz poszerzanie wiedzy z nauk przyrodniczych. Najlepszym sposobem, aby połączyć wszystkie te aspekty była organizacja ogólnopolskiej konferencji. I tak w 1994 r. zorganizowana została pierwsza Ogólnopolska Szkoła Chemii (OSChem), która zapoczątkowała trwające do dzisiaj spotkania Kół Naukowych z całej Polski. OSChem odbywa się 2 razy w roku, wiosną oraz jesienią, za każdym razem w innym, bardzo ciekawym miejscu. Studenci, doktoranci oraz zaproszeni profesorowie, doktorzy udają się na kilka dni w niesamowitą podróż naukową ale też rozrywkową. Tym razem do Rozewia! Podczas Szkół Chemii prezentowane są wyniki badań młodych naukowców oraz tematyka popularnonaukowa ze wszystkich dziedzin chemii. Wysoki poziom naukowy oraz różnorodność tematów sprawia, iż konferencja jest bardzo interesującym wydarzeniem, na którym każdy odnajduje ciekawą go tematykę oraz poznaje nowe, na pozór abstrakcyjne pojęcia. Możliwość nawiązania współpracy badawczej, albo zaprezentowania swoich wyników eksperymentalnych w koleżeńskie atmosferze sprawia, że OSChem cieszy się dużą popularnością. Sławę Szkole Chemii przyniosła również ta mniej oficjalna część spotkania integracyjnego, podczas której nawiązuje się wiele ciekawych i trwałych znajomości, niekiedy przyjaźni. Wieczorne imprezy tematyczne trwające nierzadko (zawsze) do rana, integrują ludzi przybyłych z najdalszych zakątków Polski, a co najważniejsze – nie stają na przeszkodzie porannym bardzo merytorycznym i na wysokim poziomie naukowym prezentacjom.

W 2016 roku, już w listopadzie Organizatorzy Ogólnopolskiej Szkoły Chemii zapraszają na Rozewie. Nasz miesięcznik jest patronem medialnym tego wydarzenia. Życzymy sukcesów i takiej jak zawsze wspaniałej atmosfery spotkania!

<http://www.xlvoschem.nkch.ug.edu.pl/>